

סוג הבחינה: א. בגרות לבתי ספר על-יסודיים
ב. בגרות לנבחנים אקסטרוניים
מועד הבחינה: חורף תשע"ב, 2012
מספר השאלון: 137,001203

תנ"ך

2 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.
פרק ראשון – קטע שלא נלמד	–	(4x3)	–	12	נקודות
פרק שני – נושא הגג: "מלכים ונביאים"	–	(16x2)	–	32	נקודות
פרק שלישי – נושא החובת: "עלילות הראשית"	–	(14x1)	–	14	נקודות
פרק רביעי – נושאי הבחירה	–	(14x3)	–	42	נקודות
סה"כ	–		–	100	נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם בלי פירושים, בלי תוספות ובלי תרגום. מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.

- ד. הוראות מיוחדות: (1) אל תעתיק את השאלה; כתוב את מספרה בלבד.
(2) התרכז בנושא. שים לב לכתב, לכתוב ולפיסוק.

הערה: בקטעים המצולמים מן התנ"ך בא השם המפורש בצורת ה'.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב בסיומת (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רשום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

/המשך מעבר לדף/

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון — קטע שלא נלמד (12 נקודות)

קרא שמואל א, ג.

והנער שמואל
 א משרת את־ה' לפני עלי דבר־ה' היה יקר בימים ההם
 ב אין חזון נפרץ: והיה ביום ההוא ועלי שכב במקומו ועינו החלו
 ג כהות לא יוכל לראות: ונר אלהים טרם יכבה ושמואל שכב
 ד בהיכל־ה' אשר־שם ארון אלהים: ויקרא
 ה אל־שמואל ויאמר הנני: וירץ אל־עלי ויאמר הנני כי־
 ו קראת לי ויאמר לא־קראתי שוב שכב וילך וישכב: ויסף
 ז ה' קרא עוד שמואל ויקם שמואל וילך אל־עלי ויאמר
 ח הנני כי קראת לי ויאמר לא־קראתי בני שוב שכב: ושמואל
 ט טרם ידע את־ה' וטרם יגלה אליו דבר־ה': ויסף ה'
 י קרא־שמואל בשלישת ויקם וילך אל־עלי ויאמר הנני כי
 יא קראת לי ויבן עלי כי ה' קרא לנער: ויאמר עלי לשמואל
 יב לך שכב והיה אס־יקרא אליך ואמרת דבר־ה' כי שמע
 יג עבדך וילך שמואל וישכב במקומו: ויבא ה' ויתיצב ויקרא
 יד כפעם־כפעם שמואל ויאמר שמואל דבר כי שמע
 יה עבדך: ויאמר ה' אל־שמואל הנה אנכי
 יז עשה דבר בישראל אשר כל־שמעו תעלינה שתי אזני: ביום
 יח ההוא אקים אל־עלי את כל־אשר דברתי אל־ביתו החל
 יט וכלה: והגדתי לו כי־שפט אני את־ביתו עד־עולם בעון
 כ אשר־ידע כי־מקללים להם בניו ולא כהה בם: ולכן נשבעתי
 כא לבית עלי אס־יתכפר עון בית־עלי בזבח ובמנחה עד־עולם:
 כב וישכב שמואל עד־הבקר ויפתח את־דלתות בית־ה'
 כג ושמואל ירא מהגיד את־המראה אל־עלי: ויקרא עלי את־
 כד שמואל ויאמר שמואל בני ויאמר הנני: ויאמר מה הדבר
 כה אשר דבר אליך אל־נא תכחד ממני כה יעשה־לך אלהים
 כו וכה יוסיף אס־תכחד ממני דבר מכל־הדבר אשר־דבר
 כז אליך: ויגדלו שמואל את־כל־הדברים ולא כחד ממנו
 כח ויאמר ה' הוא הטוב בעיניו יעשה: ויגדל

/המשך בעמוד 3/

כ שְׂמוּאֵל וַיְהִי עִמּוֹ וְלֹא־הָפִיל מִכָּל־דְּבָרָיו אֲרֻצָּה: וַיֵּדַע
 כָּל־יִשְׂרָאֵל מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שֶׁבַע כִּי־נֶאֱמַן שְׂמוּאֵל לְנְבִיא
 כֹּהֵן לַיהוָה: וַיִּסַּף הַיהוָה לְהַרְאֶה בְּשֵׁלָה כִּי־נִגְלָה
 הַיהוָה אֶל־שְׂמוּאֵל בְּשֵׁלּוֹ דְבַר הַיהוָה:

ענה על שלוש שאלות: על שאלה 1 (חובה), ועל שתיים מהשאלות 2-4 (לכל שאלה – 4 נקודות).

ענה על שאלה 1 (חובה).

1. בפרק שלפניך מתואר תהליך שבו שמואל ה"נער" (פסוק 1) הופך ל"נביא" (פסוק 20).

הסבר שלושה שלבים בתהליך זה. בסס את דבריך על הכתוב.

ענה על שתיים מהשאלות 2-4.

2. בפסוק 1 נאמר: "ודבר ה' היה יקר בימים ההם אין חזון נפרץ" [=נפוץ].

הסבר במה ציון פרט זה בתחילת הסיפור עוזר להבין את התפתחות העלילה בפסוקים 4-10.

בסס את דבריך על הכתוב.

3. קרא פסוקים 11-18.

שמואל אינו ממהר לספר לעלי את התוכן של דבר ה' אלו.

הבא מפסוקים אלה שתי ראיות לביסוס טענה זו, והסבר מה יכולה להיות הסיבה להתנהגות זו

של שמואל.

4. "בעון אשר ידע כי מקללים להם בניו ולא כהה בהם" (פסוק 13).

לדברי חז"ל, המילה "להם" בפסוק זה היא תיקון סופרים, ובמקנה היה כתוב "אלהים".

מה יכולה להיות הסיבה לתיקון סופרים בפסוק זה?

פרק שני — נושא הגג: "מלכים ונביאים" (32 נקודות)

ענה על שתי שאלות: על אחת מהשאלות 5-6, ועל אחת מהשאלות 7-8.

בכל אחת מהשאלות שבחרת ענה על שניים מהסעיפים א-ג.

(לכל סעיף — 8 נקודות; סה"כ — 16 נקודות לשאלה)

ענה על אחת מהשאלות 5-6.

5. קרא מלכים א, כ"א, 5-19.

וַתָּבֵא אֱלֹהֵי אִיזָבֵל אֶשְׁתּוֹ וַתְּדַבֵּר אֵלָיו מִהֲזֵה רוּחַךְ סָדָה
 וְאֵינְךָ אֹכֵל לֶחֶם: וַיְדַבֵּר אֵלֶיהָ כִּי־אֲדַבֵּר אֶל־נְבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי
 וְאֹמַר לוֹ תִּנְהַלֵּי אֶת־כְּרֹמְךָ בְּכֶסֶף אוֹ אִס־חֲפִץ אֶתָּה אֲתַנְּהִי
 לְךָ כֶּרֶם תַּחֲתָיו וַיֹּאמֶר לֹא־אֲתֵן לְךָ אֶת־כְּרָמִי: וַתֹּאמֶר אֵלָיו
 אִיזָבֵל אֶשְׁתּוֹ אֶתָּה עֲתָה תַעֲשֶׂה מְלוּכָה עַל־יִשְׂרָאֵל קוּם
 אֲכַל־לֶחֶם וַיֵּטֵב לְפָנָי אֲנִי אֲתֵן לְךָ אֶת־כְּרֶם נְבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי:
 וַתִּכְתֹּב סְפָרִים בְּשֵׁם אַחָאָב וַתַּחֲתֶם בַּחֲתָמוֹ וַתִּשְׁלַח הַסְּפָרִים
 אֶל־הַזִּקְנָנִים וְאֶל־הַחֲרִים אֲשֶׁר בְּעִירוֹ הַיֹּשְׁבִים אֶת־נְבוֹת:
 וַתִּכְתֹּב בְּסְפָרִים לֵאמֹר קְרְאוּ־צוּם וְהִשִּׁיבוּ אֶת־נְבוֹת בְּרֹאשׁ
 הָעָם: וְהוֹשִׁיבוּ שְׁנַיִם אַנְשִׁים בְּנִי־בְלִיעַל נִגְדוּ וַיַּעֲדֵהוּ לֵאמֹר
 בְּרַכַּת אֱלֹהִים וּמֶלֶךְ וְהוֹצִיאֵהוּ וּסְקֵלֵהוּ וּיָמֹת: וַיַּעֲשׂוּ אַנְשֵׁי
 עִירוֹ הַזִּקְנָנִים וְהַחֲרִים אֲשֶׁר הַיֹּשְׁבִים בְּעִירוֹ כַּאֲשֶׁר שְׁלַחָה
 אֵלֵיהֶם אִיזָבֵל כַּאֲשֶׁר כָּתוּב בְּסְפָרִים אֲשֶׁר שְׁלַחָה אֵלֵיהֶם:
 קְרְאוּ צוּם וְהִשִּׁיבוּ אֶת־נְבוֹת בְּרֹאשׁ הָעָם: וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי־הָאֲנָשִׁים
 בְּנִי־בְלִיעַל וַיִּשְׁבוּ נִגְדוּ וַיַּעֲדֵהוּ אַנְשֵׁי הַבְּלִיעַל אֶת־נְבוֹת נִגְדוּ
 הָעָם לֵאמֹר בְּדֶךְ נְבוֹת אֱלֹהִים וּמֶלֶךְ וַיַּעֲזֵאוּ מִחוּץ לְעִיר
 וַיִּסְקֵלֵהוּ בְּאֲבָנִים וַיָּמֹת: וַיִּשְׁלַחוּ אֶל־אִיזָבֵל לֵאמֹר סְקֵל נְבוֹת
 וַיָּמֹת: וַיְהִי כַשְׁמַע אִיזָבֵל כִּי־סְקֵל נְבוֹת וַיָּמֹת וַתֹּאמֶר אִיזָבֵל
 אֶל־אַחָאָב קוּם רֵשׁ אֶת־כְּרֶם נְבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי אֲשֶׁר מֵאֵן
 לָתֵת־לְךָ בְּכֶסֶף כִּי אֵין נְבוֹת חַי כִּי־מֹת: וַיְהִי כַשְׁמַע אַחָאָב
 כִּי מֹת נְבוֹת וַיִּקַּם אַחָאָב לְדַדַּת אֶל־כְּרֶם נְבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי
 לְדַשְׁתּוֹ: וַיְהִי דְבַר־הַ' אֶל־אֱלֹהֵי הַתְּשֻׁבִים
 לֵאמֹר: קוּם רֵד לְקִרְיַת אַחָאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּשִׁמְרוֹן

סְפָרִים

/המשך בעמוד 5/

י הנה כְּרַם נְבוֹת אֲשֶׁר-יָרַד שָׁם לְרֵשֶׁתוֹ: וּדְבַרְתָּ אֵלָיו לֵאמֹר
 כֹּה אָמַר ה': הֲרִצְחַת וּגְסִירֶשֶׁת וּדְבַרְתָּ אֵלָיו לֵאמֹר כֹּה
 אָמַר ה': בְּמָקוֹם אֲשֶׁר לָקְחוּ הַכְּלָבִים אֶת-דָּם נְבוֹת יִלְקֹוּ
 הַכְּלָבִים אֶת-דַּמְךָ גְּסִי־אֶתָּה:

ענה על שניים מהסעיפים א-ג.

א. קרא פסוקים 7-10.

איזבל אומרת לאחאב: "אתה עתה תעשה מלוכה על ישראל... אני אתן לך את כרם נבות
 היזרעאלי" (פסוק 7).

ציין שלוש פעולות (משלושה פסוקים שונים) שאיזבל עושה, שבסופו של דבר מאפשרות
 לאחאב לקבל את הכרם.

ב. קרא פסוקים 9-13.

במשפט של נבות מסתמכת איזבל על חוקי התורה.

(1) בסס והסבר טענה זו על פי פסוקים 9-13 בקטע שלפניך, ועל פי שלושת החוקים:

דברים, י"ז, 6; שמות, כ"ב, 27; ויקרא, כ"ד, 13-16. (5 נקודות)

(2) מדוע הקפידה איזבל לפעול על פי החוקים האלה? (3 נקודות)

ג. "הרצחת וגם ירשת" (פסוק 19).

(1) הסבר את ההאשמה שבה אחאב מואשם, וכתוב מדוע מאשימים אותו ולא את איזבל.

(4 נקודות)

(2) איזו משמעות קיבל הביטוי הזה בימינו? (4 נקודות)

/המשך בעמוד 6/

וישלח מלך-אשור את-תרתן ואת-
 רב-סרים ואת-רבשקה מן-לכיש אל-המלך חזקיהו בחיל
 כבד ירושלם ויעלו ויבאו ירושלם ויעלו ויבאו ויעמדו
 בתעלת הברכה העליונה אשר במסלת שדה כובס: ויקראו
 אל-המלך ויצא אליהם בן-חלקיהו אשר על-הבית
 ושבנה הספר ויואח בן-אסף המזכיר: ויאמר אליהם רבשקה
 אמר-נא אל-חזקיהו כה-אמר המלך הגדול מלך-אשור מה
 הבטחון הזה אשר בטחת: אמרת אך-דבר שפתים עצה
 וגבורה למלחמה עתה על-מי בטחת כי מרדת בני עתה
 הנה בטחת לך על-משענת הקנה הרצוץ הזה על-מצרים
 אשר יסמך איש עליו ונא בכפו ונקבה כן פרעה מלך-
 מצרים לכל-הבטחים עליו: וכי-תאמרון אלי אל-ה'
 אליהנו בטחנו הלוא-הוא אשר הסיר חזקיהו את-במתיו
 ואת-מזבחתיו ויאמר ליהודה ולירושלם לפני המזבח הזה
 תשתחוו בירושלם: ועתה התערב נא את-אדני את-מלך
 אשור ואתנה לך אלפים סוסים אס-תוכל לתת לך רכבים
 עליהם: ואיך תשוב את פני פחת אחד עבדי אדני הקטנים
 ותבטח לך על-מצרים לרכב ולפרשים: עתה המבלעדי
 ה' עליתי על-המקום הזה להשחתו: ה' אמר אלי עלה
 על-הארץ הזאת והשחיתה: ויאמר אליקים בן-חלקיהו
 ושבנה ויואח אל-רבשקה הבר-נא אל-עבדיך ארמית כי
 שמעים אנחנו ואל-תדבר עמנו יהודית באזני העם אשר
 על-החמה: ויאמר אליהם רבשקה העל אדניך ואלוך שלחני
 אדני לדבר את-הדברים האלה הלא על-האנשים הישבים
 על-החמה לאכל את-חריהם ולשתות את-שיניהם עמכם:

צואתם
 מימי רגליהם

/המשך בעמוד 7/

ענה על שניים מהסעיפים א-ג.

- א. (1) ציין מהו האירוע המתואר בקטע, ובאיזו שנה הוא התרחש. (4 נקודות)
- (2) קרא גם **דברי הימים ב**, ל"ב, 1-8, 30.
לפי פסוקים אלה, ציין שתי פעולות שעשה חזקיהו כדי להתכונן לאירוע שהזכרת בסעיף (1). (4 נקודות)
- ב. (1) רבשקה מפנה את דבריו לכל העם, ולא רק להנהגה.
בסס קביעה זו על ראייה אחת מן הכתוב, והסבר אותה. (4 נקודות)
- (2) בדברי רבשקה יש גם פנייה לאנשים ביהודה שהתנגדו לרפורמה בתחום הפולחן שערך חזקיהו.
בסס טענה זו על ראייה מנאומו של רבשקה, והסבר אותה. (4 נקודות)
- ג. קרא פסוק 21 בקטע שלפניך וגם **מלכים ב**, י"ז, 4.
(1) שני הכתובים האלה מלמדים על המדיניות של מצרים כלפי עמי האזור.
הסבר מדיניות זו. בסס את דבריך על שני הכתובים. (4 נקודות)
- (2) הסבר את המשמעות של הביטוי "משענת קנה רצוץ" בימינו. (4 נקודות)

ענה על אחת מהשאלות 7-8.

7. קרא דברים, י"ב, 1-14.

אֱלֹהֵי הַחֲקִים
 וְהַמְשַׁפְּטִים אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר נָתַן ה' אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיךָ לָךְ לְרִשְׁתָּהּ כְּלֵי־יָמִים אֲשֶׁר־אַתֶּם חַיִּים עַל־הָאָדָמָה: אַבְדַּ תֵּאבְדוּן אֶת־כָּל־הַמְקוֹמוֹת אֲשֶׁר עֲבַדְתֶּם הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אַתֶּם יֹדְעִים אֹתָם אֶת־אֱלֹהֵיהֶם עַל־הַהָרִים הַרְבִּיּוֹת וְעַל־הַגְּבֻעוֹת וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן: וְנִתַּעַתְם אֶת־מִזְבְּחֹתֶם וּשְׂבָרֹתֶם אֶת־מִצְבְּתֵיכֶם וְאֲשֵׁרֵיהֶם תִּשְׂרֹפוּן בְּאֵשׁ וּפְסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּגְדְּעוּן וְאִבַּדְתֶּם אֶת־שֵׁמֶם מִן־הַמְּקוֹם הַהוּא: לֹא־תַעֲשׂוּן כֵּן לַה' אֱלֹהֵיכֶם: כִּי אִם־אֶל־הַמְּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל־שְׂבִיטֵיכֶם לְשׂוֹם אֶת־שְׁמוֹ שָׁם לִשְׁכֵנוֹ תִדְרְשׁוּ וּבֵאתֶם שָׁמָּה: וְהִבַּאתֶם שָׁמָּה עֹלֹתֵיכֶם וּזְבִיחֹתֶם וְאֵת מַעֲשֵׂדֹתֵיכֶם וְאֵת תְּרוּמַת יִדְכֶם וְנֹדְרֵיכֶם וְנִדְבֹתֵיכֶם וּבְכֹרֹת בְּקֹדֶשׁ וּצְאֻנֹתֶיכֶם: וְאִכַּלְתֶּם שָׁם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם וּשְׂמַחְתֶּם בְּכֹל מַשְׁלַח יְדְכֶם אֹתָם וּבִתְיֹכֶם אֲשֶׁר בֵּרַכְךָ ה' אֱלֹהֶיךָ: לֹא תַעֲשׂוּן כָּכָל אֲשֶׁר אָנַחְנוּ עֹשִׂים פֹּה הַיּוֹם כֹּל־הַיּוֹם בְּעֵינָיו: כִּי לֹא־בֵאתֶם עַד־עַתָּה אֶל־הַמְּנוּחָה וְאֶל־הַנַּחֲלָה אֲשֶׁר־ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ: וְעַבַדְתֶּם אֶת־הַיִּדְדָן וּשְׂבַתֶּם בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר־ה' אֱלֹהֵיכֶם מִנְחִיל אֹתְכֶם וְהֵנִיחַ לְכֶם מִכָּל־אֵיבֵיכֶם מִסְבִּיב וּשְׂבַתֶּם־בְּטָח: וְהָיָה הַמְּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֱלֹהֵיכֶם בּוֹ לִשְׁכֵן שְׁמוֹ שָׁם שָׁמָּה תֵבִיאוּ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר אָנֹכִי מִצְוֶה אֹתְכֶם עֹלֹתֵיכֶם וּזְבִיחֹתֶם מַעֲשֵׂדֹתֵיכֶם וְתְרֹמֹת יְדְכֶם וְכֹל מִבְּחַר נֹדְרֵיכֶם אֲשֶׁר תִּדְרְוּ לַה' וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם אֹתָם וּבְנִיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם וְעַבְדֵיכֶם וְאִמְהַתֵיכֶם וְהָלֹוּ אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֵיכֶם כִּי אֵין לֹו חֶלֶק וְנַחֲלָה אֹתְכֶם: הַשְׁמֹד לָךְ פֶּן תַּעֲלֶה עֲלֵיךָ בְּכָל־מְקוֹם אֲשֶׁר תִּדְרָאָה: כִּי אִם־בְּמְקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ה' בְּאַחַד שְׂבִיטֶיךָ שָׁם תַּעֲלֶה עֲלֵיךָ וְשָׁם תַּעֲשֶׂה כָּל־אֲשֶׁר אָנֹכִי מִצְוֶה:

ענה על שניים מהסעיפים א-ג.

א. (1) קרא פסוקים 1-7.

הסבר את שני השלבים הנדרשים לקיום של חוק ריכוז הפולחן. בסס את דבריך על הכתוב. (4 נקודות)

(2) הביטויים "לשום את שמו שם" (פסוק 5) ו"לשפן שמו שם" (פסוק 11) משקפים עיקרון מרכזי בספר דברים בנוגע לתפיסת האלוהים. מהו עיקרון זה? (4 נקודות)

ב. (1) בפסוק 12 בקטע שלפניך מוזכר הלוי בין החלשים בחברה. על פי פסוק זה הסבר את המצוקה הכלכלית של הלוי. (4 נקודות)

(2) גם חוק ריכוז הפולחן גרם למצוקתו של הלוי. הסבר קביעה זו על פי מלכים ב, כ"ג, 8. (4 נקודות)

ג. קרא פסוק 4, ואת דברי רש"י שלפניך:

רש"י: "לא תעשון כן" — להקטיר לשמים בכל מקום כי אם במקום אשר יבחר. דבר אחר — ונתתם את מזבחתם... ואבדתם את שמם... לא תעשון כן" — אזהרה למוחק את השם ולנותץ אבן מן המזבח.

הסבר את הביטוי "לא תעשון כן" לפי כל אחד משני הפירושים של רש"י, וציין על מה בפסוקים 2-5 אפשר לבסס כל פירוש.

/המשך בעמוד 10/

ויהי בשנה ההיא פראשית ממלכת

בשנה

צדקיה מלך יהודה בשנת הרבעית בחדש החמישי אמר
 אלי חנניה בן עוזי הנביא אשר מגבעון בבית יהוה לעיני
 הכהנים וכל העם לאמר: כה אמר יהוה צבאות אלהי
 ישראל לאמר שברתי את על מלך בבל: בעוד שנתים
 ימים אני משיב אל המקום הזה את כל כלי בית יהוה
 אשר לקח נבוכדנאצר מלך בבל מן המקום הזה ויביאם
 בבל: ואת יבניה בן יהויקים מלך יהודה ואת כל גלות
 יהודה הפאים בבבלה אני משיב אל המקום הזה נאסר יהוה
 כי אשפר את על מלך בבל: ויאמר ידמיה הנביא אל
 חנניה הנביא לעיני הכהנים ולעיני כל העם העמדים בבית
 יהוה: ויאמר ידמיה הנביא אמן כן יעשה יהוה יקם יהוה
 את דבריך אשר נבאת להשיב כלי בית יהוה וכל הגולה
 מבבל אל המקום הזה: אך שמענא הדבר הזה אשר אנכי
 דבר באוזניך ובאזני כל העם: הנביאים אשר היו לפני ולפניך
 מן העולם ויבאו אל ארצות רבות ועל ממלכות גדולות
 למלחמה ולרעה ולדבר: הנביא אשר יבא לשלום בנא
 דבר הנביא יודע הנביא אשר שלחו יהוה באמת: ויקח
 חנניה הנביא את המוטה מעל צואר ידמיה הנביא
 וישפרהו: ויאמר חנניה לעיני כל העם לאמר כה אמר
 יהוה ככה אשפר את על נבוכדנאצר מלך בבל בעוד
 שנתים ימים מעל צואר כל הגוים וילך ידמיה הנביא
 לדרבו:

ענה על שניים מהסעיפים א-ג.

א. (1) קרא פסוקים 1-4.

ציין אמצעי רטורי אחד שחנניה משתמש בו בנאומו כדי לשכנע את העם בצדקת דבריו. (4 נקודות)

(2) בקטע שלפניך מתואר מעשה סמלי שעשה חנניה.

כתוב מהו מעשה זה, והסבר את משמעותו הסמלית. (4 נקודות)

ב. קרא פסוקים 6-9.

(1) ירמיהו מטיל ספק באמינותו של חנניה כנביא אמת, ומבסס את דבריו על ניסיון העבר.

מהו ניסיון העבר שירמיהו מזכיר? בסס את דבריך על הכתוב. (4 נקודות)

(2) לדברי ירמיהו, מהו קנה המידה המאפשר לדעת אם נבואת נחמה היא נבואת אמת?

בסס את דבריך על הכתוב.

(4 נקודות)

ג. (1) קרא גם דברים, י"ח, 20.

החוק בכתוב זה מבחין בין שני סוגים של נביאי שקר.

מה הם שני הסוגים, ולאיזה סוג השתייך חנניה? (3 נקודות)

(2) בקטע זה ירמיהו התקשה לקבוע אם חנניה הוא נביא שקר.

הסבר כיצד פסוק 11 עשוי להעיד על קושי זה. (5 נקודות)

/המשך בעמוד 12/

פרק שלישי — נושא החובה: "עלילות הראשית" (14 נקודות)

ענה על אחת מהשאלות 9-10.

9. קרא בראשית, א', 20-31; ישעיה, נ"א, 9-10.

בראשית, א', 20-31

כ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל-
 כא הָאָרֶץ עַל-פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם: וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת-הַתַּנִּינִם
 הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל-נֶפֶשׁ הַחַיָּה וְהַרְמֹשֶׁת אֲשֶׁר שָׂרְצוּ הַמַּיִם
 לְמִינֵיהֶם וְאֵת כָּל-עוֹף כָּנָף לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב:
 כב וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת-הַמַּיִם בַּיּוֹמִים
 כג וְהָעוֹף יִרֶב בָּאָרֶץ: וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם חַמִּישִׁי:
 כד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמָה וְרֶמֶשׂ
 כה וְחַיְתוֹ אֲרֶץ לְמִינָהּ וַיְהִי-כֵן: וַעֲשֵׂה אֱלֹהִים אֶת-חַיַּת הָאָרֶץ לְמִינָהּ
 וְאֶת-הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְאֵת כָּל-רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינָהּ וַיֵּרָא
 לו אֱלֹהִים כִּי-טוֹב: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ
 וְיִרְדּוּ בִדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל-הָאָרֶץ וּבְכָל-
 סו הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל-הָאָרֶץ: וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם בְּצַלְמוֹ
 סח בְּצַלֵּם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם: וַיְבָרֶךְ
 אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת-הָאָרֶץ
 וּכְבִשְׁתֶּה וּרְדוּ בְּדִגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל-חַיַּת הָרֶמֶשׂת
 טט עַל-הָאָרֶץ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת-כָּל-עֵשֶׂב וְזֶרַע
 ל זֶרַע אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי כָל-הָאָרֶץ וְאֶת-כָּל-הָעֵץ אֲשֶׁר-בּוֹ פְּרִי-עֵץ
 זֶרַע זֶרַע לָכֶם יִהְיֶה לְאֹכְלָהּ: וְלִכְלַח־חַיַּת הָאָרֶץ וְלִכְלַח-עוֹף
 הַשָּׁמַיִם וְלִכְלֹל רֹמֵשׂ עַל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת-כָּל-
 לא יֶדְקַע עֵשֶׂב לְאֹכְלָהּ וַיְהִי-כֵן: וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת-כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה
 וַהֲנִיחָ טוֹב מְאֹד וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי:

(שים לב: קטע נוסף וסעיפי השאלה בעמוד הבא.)

/המשך בעמוד 13/

עוֹרֵי עוֹרֵי לְבָשִׁיעוּ זָרוּעַ הָאֵלֶּה

עוֹרֵי כִּימֵי קֹדֶם דּוֹרוֹת עוֹלָמִים הָלֹוא אֶת־הֵיא הַמַּחְצֵבֶת
רָהֵב מַחֻלְלֶת תַּנְיִן: הָלֹוא אֶת־הֵיא הַמַּחְרַבֶּת יָם מִי תַהוֹם
רַבָּה הַשְּׂמָה מַעֲמֻקִּיִּם דֶּרֶךְ לַעֲבֹד גְּאוּלָּיִם:

א. בשני הקטעים שלפניך יש יסוד מיתולוגי משותף.

(1) מהו היסוד המיתולוגי המשותף? (2 נקודות)

(2) בכל אחד מהקטעים, הסבר איזה שימוש נעשה ביסוד המיתולוגי שציינת בסעיף (1).

(5 נקודות)

ב. קרא בראשית, א', 26-31, ואת דברי מ"ד קאסוטו שלפניך:

"הואיל ונאמר ביום השישי 'טוב מאד' על הכלל, מיותר היה לאמור 'כי טוב' על הפעולה האחרונה של היום השישי בפרט. וראוי היה להימנע מלכתבו כדי שלא ייראה כסתירה למה שכתוב להלן על האדם:

וְכָל יֶצֶר מַחֲשַׁבֶּת לְבוֹ רֶק רַע כָּל הַיּוֹם' (בראשית, ו', 5)..." (מ"ד קאסוטו, פירוש על ספר בראשית)

(1) לאיזה קושי בפסוקים האלה מתייחס קאסוטו בפירושו? (4 נקודות)

(2) מה הם שני הפתרונות של קאסוטו לקושי זה? (3 נקודות)

/המשך בעמוד 14/

10. קרא בראשית, ג', 12-9; בראשית, ד', 12-9.

בראשית, ג', 12-9

וַיִּקְרָא ה' אֱלֹהִים אֶל-
 הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ אֵיפֹה: וַיֹּאמֶר אֶת-קִלְכֵךְ שָׂמַעְתִּי בְּגֹן וְאֵיכָה
 פִּי-עֵינֶיךָ אָנֹכִי וָאֲחָבָא: וַיֹּאמֶר מִי הִגִּיד לְךָ כִּי עָרִיס אֶתָּה
 הַמִּן-הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵבֵלְתוֹ אֲכַל-מִמֶּנּוּ אָכַלְתָּ: וַיֹּאמֶר
 הָאָדָם הֲאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי הוּא נָתַנָּה-לִּי מִן-הָעֵץ
 וָאֲכַל:

בראשית, ד', 12-9

וַיֹּאמֶר ה' אֶל-לֶמַךְ אֵי הַבֵּל
 אַחִיךָ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי הִשְׁמַר אַחִי אָנֹכִי: וַיֹּאמֶר מֶה
 עָשִׂיתָ קוֹל דְּמֵי אַחִיךָ צֹעֲקִים אֵלַי מִן-הָאָדָמָה: וְעַתָּה אֲדוֹר
 אֶתָּה מִן-הָאָדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת-פִּיהָ לְקַחַת אֶת-דְּמֵי
 אַחִיךָ מִיָּדְךָ: כִּי תַעֲבֹד אֶת-הָאָדָמָה לֹא-תִסַּף תִּתְכַּחֵה לְךָ
 נַע וְנָד תִּהְיֶה בְּאָרֶץ:

א. בין תגובת קין על פניית ה' אליו לתגובת האדם על פניית ה' אליו יש דמיון.

(1) מהו הדמיון? (3 נקודות)

(2) כיצד תגובת קין מלמדת על ההתדרדרות של ראשית האנושות? (3 נקודות)

ב. "קול דמי אחיך צועקים אלי מן האדמה" (בראשית, ד', 10).

(1) ראב"ע: "צועקים-אלי" – איננו דבק עם 'קול'... והטעם [הסיבה]: כי שמע [ה'] צעקת דמיו שנספכו".

מהו הקושי הלשוני בפסוק זה, שהביא את ראב"ע לפרש ש'צועקים' אינו דבק עם 'קול' אלא עם 'דמים'? (4 נקודות)

(2) על הקיר של חדר זיכרון במחנה ההשמדה אושוויץ יש ציטוט של פסוק זה.

מדוע לדעתך נבחר דווקא פסוק זה? (4 נקודות)

שים לב: המשך הבחינה בעמוד 16.

/המשך בעמוד 16/

פרק רביעי — נושאי הבחירה (42 נקודות)

בפרק זה חמישה נושאים, ובכל נושא שתי שאלות (שאלות 11-20).
עליך לבחור בשלושת הנושאים שלמדת, ולענות על שאלה אחת מכל נושא שבחרת.
(סה"כ — שלוש שאלות; לכל שאלה — 14 נקודות)

נושא בחירה: "חורבן, גלות וגאולה"

ענה על אחת מהשאלות 11-12.

11. קרא ירמיה, מ"ב, 14-1; מ"ג, 1-4.

ירמיה, מ"ב, 14-1

וַיִּגְשׁוּ כָּל־שָׂרֵי
הַחֵילִים וַיִּזְחַזְּחוּ בֵּין־קִרְחָ וַיִּזְנִיחַ בֵּין־הוֹשַׁעְיָה וְכָל־הָעָם מִקְּטָן
וְעַד־גָּדוֹל: וַיֹּאמְרוּ אֶל־יְרֵמְיָהוּ הַנְּבִיאַ תְּפַל־נָא תַחֲנֹתֵנוּ
לְפָנֶיךָ וְהַתְּפִלָּל בְּעַדְנוּ אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים כִּי־לֹא־שָׁאֲרִית
הַיּוֹצֵאת כִּי־נִשְׁאָרְנוּ מֵעַתָּה מִהֲרַבָּה כִּי־אֲשֶׁר עֵינֶיךָ רֹאוֹת אֲתָנוּ:
וַיַּגִּד־לָנוּ הָאֱלֹהִים אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר נִלְכְּדָה וְאֶת־הַדְּבַר
אֲשֶׁר נַעֲשֵׂה: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְרֵמְיָהוּ הַנְּבִיאַ שְׁמַעְתִּי הַנְּנִי
מִתְּפִלָּל אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים כִּי־דַבַּרְתֶּם וְהָיָה כָּל־הַדְּבַר אֲשֶׁר־
יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים אֲתָכֶם אֲגִיד לָכֶם לֹא־אֲמַנֵּעַ מִכֶּם דְּבַר: וְהָמָּה
אָמְרוּ אֶל־יְרֵמְיָהוּ יְהִי הַכֹּה לַעַד אֲמַת וְנֶאֱמַן אִם־לֹא
כָּל־הַדְּבַר אֲשֶׁר יִשְׁלַחְךָ הָאֱלֹהִים אֲלֵינוּ כִּי־נַעֲשֶׂה: אִם־
טוֹב וְאִם־רָע בְּקוֹל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר אֲנִי שֹׁלְחִים אֲתָךְ
אֵלֵינוּ נִשְׁמַע לְמַעַן אֲשֶׁר יִטֹּב־לָנוּ כִּי נִשְׁמַע בְּקוֹל הָאֱלֹהִים
אֲשֶׁר־נִשְׁמַע לְמַעַן אֲשֶׁר יִטֹּב־לָנוּ כִּי נִשְׁמַע בְּקוֹל הָאֱלֹהִים
וְהָיָה מִקֵּץ עֶשְׂרֵת יָמִים וַיְהִי דְבַר־
הָאֱלֹהִים יְרֵמְיָהוּ: וַיִּקְרָא אֶל־יִזְחַזְּחוּ בֵּין־קִרְחָ וְאֵל כָּל־שָׂרֵי
הַחֵילִים אֲשֶׁר אִתּוֹ וְכָל־הָעָם לְמִקְּטָן וְעַד־גָּדוֹל: וַיֹּאמֶר
אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר הָאֱלֹהִים יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שְׁלַחְתֶּם אֹתִי
אֵלֵינוּ לְהַפִּיל תַּחֲנֹתְכֶם לִפְנֵינוּ: אִם־שׁוֹב תִּשְׁבוּ בְּאֶרֶץ הַיּוֹצֵאת
וּבְנִיתִי אֲתָכֶם וְלֹא אֶהְרַס וְנִטְעַתִּי אֲתָכֶם וְלֹא אֶתּוֹשׁ כִּי
נַחֲמַתִּי אֶת־הַרְעָה אֲשֶׁר עֲשִׂיתִי לָכֶם:

אֲנַחְנוּ

/המשך בעמוד 17/

אל-תיראו מפני

מלך כבל אשר-אתם יראים מפניו אל-תיראו ממנו נאס-
ה: כי-אתכם אני להושיע אתכם ולהציל אתכם מידו:
ואתן לכם רחמים ורחם אתכם והשיב אתכם אל-אדמותכם:
ואס-אמרים אתם לא נשב בארץ הזאת לבלתי שמע בקול
ה: אלהיכם: לאמר לא כי ארץ מצרים נבוא אשר לא-
נראה מלחמה וקול שופר לא נשמע וללחם לא-נרעב ושם
נשב:

ירמיה, מ"ג, 1-4

ויהי ככלות ירמיהו לדבר אל-גל-העם
את-כל-דברי ה: אלהיהם אשר שלחו ה: אלהיהם
אליהם את כל-הדברים האלה: ויאמר עזריה
בן-הושעיה ויוחנן בן-קרח וכל-האנשים הזרים אמרים
אל-ירמיהו שקר אתה מדבר לא שלחך ה: אלהינו לאמר
לא-תבאו מצרים לגור שם: כי ברוד בן-נריה מסית אתך
בנו למען תת אתנו ביד-הכשדים להמית אתנו ולהגלות
אתנו כבל: ולא-שמע יוחנן בן-קרח וכל-שרי החילים וכל-
העם בקול ה: לשבת בארץ יהודה:

- א. (1) בעקבות איזה אירוע פונה העם בהנהגת יוחנן בן קרח אל ירמיהו?
היעזר במלכים ב, כ"ה, 22-26. (4 נקודות)
- (2) על פי המסופר בקטע מירמיה, מ"ג שלפניך, יוחנן בן קרח ואנשיו משנים את
יחסם כלפי ירמיהו.
מהו השינוי ביחסם? בסס את דבריך על שני הקטעים שלפניך. (4 נקודות)
- ב. יש הטוענים כי העם שינה את יחסו כלפי ירמיהו משום שדבר ה' שהוא מסר לעם היה
מנוגד לעמדתם.
(1) קרא ירמיה, מ"ב, 13-14.
בפסוקים אלה ירמיהו מצטט את דברי העם.
ציין שני טיעונים של העם בעד ירידה למצרים. בסס את דבריך על הכתוב.
(3 נקודות)
- (2) קרא ירמיה, מ"ב, 11.
כיצד דברי ירמיהו בפסוק זה מלמדים שהוא ידע כי עמדת העם תהיה בעד
ירידה למצרים? (3 נקודות)

/המשך בעמוד 18/

12. קרא ישעיה, מ', 6-11; זכריה, ח', 7-12; 16-17.

ישעיה, מ', 6-11

קול

אמר קרא ואמר מה אקרא כל-הבשר חציר וכל-חסדו
כציון השדה: יבש חציר נבל ציון כי רוח ה' נשבה בו
אכן חציר העם: יבש חציר נבל ציון ודבר אלהינו יקום
לעולם: על הרגבה עליך מבשרת ציון
הרימו בפת קולך מבשרת ירושלם הרימו אל-תיראי
אמרו לערי יהודה הנה אלהיכם: הנה ארמי ה' בחזק
יבוא וזרעו משלו: לו הנה שכרו אתו ופעלתו לפניו:
ברעה עדרו ירעה פורעו יקפץ טלאים ובחיקו ישא עלות
ינהל:

זכריה, ח', 7-12

כה אמר ה' צבאות הנני
מושיע את-עמי בארץ מזרח ומאריך מבוא השמש: והבאתי
אתם ושכנו בתוך ירושלם והיו-לי לעם ואני אהיה להם
לאלהים באמת ובצדקה: כה אמר ה'
צבאות תחזקנה וימים השמעים בימים האלה את הדברים
האלה מפני הנביאים אשר ביום יסד בית ה' צבאות
ההיכל להבנות: נני לפני הימים ההם שכר האדם לא נהיה
ושכר הבהמה איננה וליועא ולבא אין שלום מן-הצר ואשלח
את-כל-האדם איש ברעהו: ועתה לא בימים הראשונים אני
לשארית העם הזה נאם ה' צבאות: כי-זרע השלום
הגפן תתן פריה והארץ תתן את-יבולה והשמים יתנו
טלם והנחלתי ארץ-שארית העם הזה את-כל-אלה:

(שים לב: קטע נוסף וסעיפי השאלה בעמוד הבא.)

/המשך בעמוד 19/

אלה הדברים אשר

טו

תעשו דברו אמת איש את־רעהו אמת ומשפט שלום שפטו

בשעריכם: ואיש | את־רעת רעהו אל־תחשבו בלבבכם

ושבעת שקר אל־תאהבו כי את־כל־אלה אשר שנאתי נאס־

ה:

א. (1) קרא ישעיה, מ', 9-11; זכריה, ח', 7-8.

שני הנביאים מבטיחים לעם הבטחה דומה.

מהי ההבטחה? בסס את דבריך על ראיה אחת מכל קטע. (4 נקודות)

(2) קרא זכריה, ח', 9-12; 16-17.

יש הטוענים שבפסוקים אלה זכריה מתנה את קיום ההבטחה (שציינת-בסעיף 1)

בהתנהגות דתית ומוסרית של העם.

בסס טענה זו על דרישה דתית אחת ועל דרישה מוסרית אחת שזכריה דורש מהעם.

(4 נקודות)

ב. יש הטוענים כי הדרשיח בין ה' לנביא, המובא בישעיה, מ', 6-7, משקף את הלך הרוח של העם.

(1) תאר הלך רוח זה של העם. בסס את דבריך על הכתוב. (3 נקודות)

(2) מהו הקע ההיסטורי שהביא להלך רוח זה? (3 נקודות)

/המשך בעמוד 20/

נושא בחירה: "אדם וגורלו בספרות החכמה"

ענה על אחת מהשאלות 13-14.

13. קרא איוב, א', 1-3; מ"ב, 7-17.

איוב, א', 1-3

א איש היה בארץ עוץ איוב שמו והיה והאיש ההוא תם וישר
 ב וירא אלהים וקר מדע: ויולדו לו שבעה בנים ושלוש בנות:
 ג והיה מקנהו שבעת אלפי צאן ושלושת אלפי גמלים וחמש
 מאות צמד בקר וחמש מאות אתונות ועבדה רבה מאד והיה
 האיש ההוא גדול מכל בני קדם:

איוב, מ"ב, 7-17

ו והיה אחר דבר זה את הדברים האלה אל-איוב ויאמר
 ה אל-אליפו התימני חרה אפי בך ובשני רעיך כי לא
 ח דברתם אלי נכונה בעבדי איוב: ועתה קח-לכם שבעה
 פרים ושבעה אילים ולכו אל-עבדי איוב והעליתם עולה
 בעדכם ואיוב עבדי יתפלל עליכם כי אם-פגו אשא
 לבלתי עשות עמכם נבלה כי לא דברתם אלי נכונה
 ט בעבדי איוב: וילכו אליפו התימני ובלדד השוחי צפר
 הנעמתי ועשו כאשר דבר אליהם ה' וישא ה' את-
 פני איוב: ויה' שב את-שבית איוב בהתפללו בעד רעהו
 י וסר ה' את-כל-אשר לאיוב למשנה: ויבאו אליו כל-
 אחיו וכל-אחיתו וכל-ידעיו לפניו ויאכלו עמו לחם
 בביתו וינדו לו וינחמו אתו על כל-הרעה אשר-הביא ה'
 יא עליו ויתגורלו איש קשיטה אחת ואיש נוס זהב אחד:
 יב וה' ברח את-אחרית איוב מראשתו ויהי-לו ארבעה
 יג עשר אלף צאן וששת אלפים גמלים ואלף צמד בקר ואלף
 יד אתונות: ויהי-לו שבעה בנים ושלוש בנות: ויקרא שם-
 ה' אחת ימימה ושם השנית קציעה ושם השלישית קרן
 טו הפוך: ולא נמצא נשים יפות כבנות איוב בכל-הארץ ויתן
 טז להם אביהם נחלה בתוך אחיהם: ויחי איוב אחריו-ואת
 מאה וארבעים שנה וירא את-פגו ואת-פגו בניו ארבעה
 ז דורות: וימת איוב זקן ושבע ימים:

שבית

/המשך בעמוד 21/

א. "וה' בָּרַךְ אֶת אַחֲרֵית אֵיּוֹב מֵרֵאשִׁיתוֹ" (איוב, מ"ב, 12).

קרא איוב, א', 1-3; מ"ב, 7-12.

(1) במה הייתה "אחרייתו" של איוב מבורכת יותר מ"ראשיתו"? בסס את דבריך על הכתוב.

(4 נקודות)

(2) מדוע זכה איוב לברכת ה' זו ב"אחרייתו"? הבא שתי סיבות, ובסס את דבריך

על הכתוב. (6 נקודות)

ב. קרא איוב, מ"ב, 13-17.

על פי פסוקים אלה, ציין שני דברים שאיוב זכה להם באחרייתו, והסבר במה הם מעניקים

לאיוב אחריית מאושרת ומהוויים תיקון לקורות אותו. (4 נקודות)

/המשך בעמוד 22/

איוב, ג', 13-23

כִּי־עָתָה שָׁכַבְתִּי וְאֶשְׁקוּט וְיִשְׁנֵתִי אִזְּו יִנּוּחַ לִי: עַם־
 מַלְכִים וַיַּעֲצֵי אֶרֶץ הַבְּנִים חֲדָבוֹת לָמוֹ: אוֹ עַם־שָׂדִים וְהֵב לָהֶם
 הַמַּמְלָאִים בְּתֵיהֶם כֶּסֶף: אוֹ כִנְפֵל טָמוֹן לֹא אֵהִיה פְעֻלָּים
 לֹא־דָאוֹ אוֹד: שֵׁם רָשָׁעִים חָדְלוּ רִגְזוּ וְשֵׁם יְנוּחוֹ יִגְעִי כֹחַ:
 יַחַד אֲסִירִים שָׁאֲנֵנו לֹא שָׁמְעוּ קוֹל נִגְשׁ: קִטְן וְגָדוֹל שֵׁם הוּא
 וְעַבְד חֲפָשִׁי מֵאֲדָנָיו: לָמָּה יִתֵּן לַעֲמֹל אוֹד וְחַיִּים לַמְרִי נַפֶּשׁ:
 הַמַּחְפִּים לַמּוֹת וְאֵינָנו וְיִחַפְּרוּ הוּ מִמַּטְמוֹנִים: הַשְּׂמֵחִים אֶל־
 גִּיל וְיִשְׁשׂוּ בֵּי יַמְעָאוֹ־קִבְר: לַגִּבֹּר אֲשֶׁר־דָּדְפוּ נִסְתַּרְה וַיִּסַּךְ
 אֱלֹהִים בְּעָדוֹ:

קהלת, ג', 18-22

אָמַרְתִּי אֲנִי בְלִבִּי עַל־דְּבָרֹת
 בְּנֵי הָאָדָם לְבָרֶם הָאֱלֹהִים וּלְרֵאוֹת שֶׁהֵם־בְּהִמָּה הֵמָּה לָהֶם:
 כִּי מִקְרָה בְּנֵי־הָאָדָם וּמִקְרָה הַבְּהִמָּה וּמִקְרָה אֶחָד לָהֶם כְּמוֹת
 זֶה בֶּן מוֹת זֶה וְרוּחַ אֶחָד לְכֹל וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן־הַבְּהִמָּה אֵין
 כִּי הַכֹּל הַכֹּל: הַכֹּל הוֹלֵךְ אֶל־מְקוֹם אֶחָד הַכֹּל הִיָּה מִן־הָעֶפֶר
 וְהַכֹּל שָׁב אֶל־הָעֶפֶר: מִי יוֹדַע רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הַעֲלֶה הִיא
 לְמַעְלָה וְרוּחַ הַבְּהִמָּה הַיֹּרֶדֶת הִיא לְמַטָּה לָאָרֶץ: וְרֵאִיתִי כִּי
 אֵין טוֹב מֵאֲשֶׁר יִשְׂמַח הָאָדָם בְּמַעֲשָׂיו כִּי־הוּא חִלְקוֹ כִּי מִי
 יִבְיָאֵנוּ לְרֵאוֹת בְּמָה שִׁיְהִיָּה אַחֲרָיו:

א. שני הקטעים שלפניך עוסקים במוות, אך יש שוני באופן שאיוב מתאר את המוות לעומת האופן שקהלת מתאר אותו.

(1) כיצד איוב מתאר את המוות, וכיצד קהלת מתאר את המוות? בסס את דבריך על הכתוב. (5 נקודות)

(2) ממה נובע השוני בתיאור המוות בין איוב לקהלת? בסס את דבריך על הכתוב. (4 נקודות)

ב. באיוב, ג', 23 איוב אומר: "לגבר אשר דרכו נסתרה ויסך אלוה בעדו", ובאיוב, א', 10 השטן אומר: "הלא את שכת בעדו ובעד ביתו ובעד לל אשר לו מסביב".

הסבר במה שונה השימוש שאיוב עושה בפועל "ויסך" מן השימוש שהשטן עושה בפועל "שכת". (5 נקודות)
/המשך בעמוד 23/

נושא בחירה: "חיי הפרט והכלל בראי השירה"

ענה על אחת מהשאלות 15-16.

15. קרא תהלים, כ"ג; ק"ל.

תהלים, כ"ג

מִזְמוֹר לְדָוִד: הִיא דְעֵי לֹא אַחֲסֶר: בְּנֵאוֹת דָּשָׁא יִדְבִיעֲנִי עַל-
 מִי מִנְחֹת יִנְהַלְמִי: נַפְשִׁי יִשׁוּבָב יִנְחֲנִי בְּמַעְגַל-צֶדֶק לְמַעַן
 שְׁמוֹ: גַּם כִּי-אֵלֶךְ בְּגִיא עֲלֻמוֹת לֹא-אִירָא דָע כִּי-אַתָּה עֹמְדִי
 שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעֲנֵתְךָ הִמָּה יִנְחַמְנִי: תַעֲרֹךְ לִפְנֵי שְׁלַחַן נֹגֵף צַדִּיקִי
 דְשִׁנֵּת בְּשִׁמּוֹן דְאִשִּׁי כּוֹסֵי רוּיָה: אֲךְ וְטוֹב וְחֶסֶד יִדְפּוּנִי כָּל-יְמֵי
 חַיִּי וְשִׁבְתִּי בְּבֵית-ה': לְאֶרֶךְ יָמִים:

תהלים, ק"ל

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמֻקִּים קִרְאתֶיךָ ה': אֲדֹנָי שְׁמֹעָה
 בְּקוֹלִי תִהְיֶינָה אַזְנוֹךְ קִשְׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנִי: אִם-עֲוֹנוֹת
 תִּשְׁמְרֵנִי אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד: כִּי-עֹמֵךְ הִפְלִיחָה לְמַעַן תִּזְרָא:
 קוֹנֵיתִי ה': קוֹתָה נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ הוֹחֵלְתִי: נַפְשִׁי לְאֲדֹנָי
 מִשְׁמָרִים לְפָקֵד שְׁמָרִים לְפָקֵד: יַחַל יִשְׂרָאֵל אֵל-ה':
 כִּי-עַס-ה': הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פָדוּת: וְהוּא יַפְדֶּה אֶת-
 יִשְׂרָאֵל מִכָּל עֲוֹנוֹתָיו:

א. בשני המזמורים שלפניך מתוארות תכונות של האל, היכולות לסייע למי ששרוי במצוקה.

ציין תכונה אחת של האל מכל מזמור, והסבר אותה (סה"כ – שתי תכונות). (4 נקודות)

ב. קרא מזמור כ"ג, 1-5.

בפסוקים אלה המשורר פותח בתיאור של מצב שלו והרמוני, ובהמשך מציג נסיבות העלולות לפגוע בשלוה.

(1) הבא מפסוקים אלה שתי דוגמאות למצב ההרמוני ושתי דוגמאות לפגיעה לכאורה

בהרמוניה (סה"כ – ארבע דוגמאות), והסבר כל דוגמה. (5 נקודות)

(2) מהו הלך הרוח המשותף לשני המצבים המוזכרים בסעיף (1)? (5 נקודות)

/המשך בעמוד 24/

שופטים, ה', 26-30

ידה ו
 ליתד תשלחנה עמלים
 וימינה להלמות והלמה סיסרא מחקה ראשו ומחצה
 כו וחלפה רקתו: בין רגליה פרע נפל שכב
 כח פרע שם נפל שדוד: בעד החלון נשקפה ותיבב
 אם סיסרא בעד האשנב מדוע
 כט ביש רכבו לבוא מדוע אחרו פעמי
 ל היא תשיב אמריה לה: חכמות שרותיה תענינה אף
 שלל רחם רחמתיס לראש גבר הלא ימצאו יחלקו
 צבעים לסיסרא שלל צבעים
 רקמה צבע רקמתים לצוארי שלל:

שמואל ב, א', 17-27

י ויקבן דוד את-
 יח הקינה הזאת על-שאו ועל-יהונתן בנו: ויאמר ללמד בני-
 יט יהודה קשת הנה כתובה על-ספר הישר: הצבי ישראל על-
 כ במותיך חלל איך נפלו גבורים: אל-תגידו בגת אל-תבשרו
 בחוצות אשקלון פן-תשמחנה בנות פלשתים פן-תעלזנה
 כא בנות הערלים: הרי בגלבע אל-טל ואל-מטר עליכם ושדי
 תרומת פי שם נגעל מגן גבורים מגן שאול בלי משיח בשמן:
 כב מדם חללים מחלב גבורים קשת יהונתן לא נשוג אחור
 כג וחרב שאול לא תשוב ריקס: שאול ויהונתן הנאהבים
 כד והנעימם בחייהם ובמותם לא נפרדו מנשרים קלו מאריות
 כה גברו: בנות ישראל אל-שאו בכינה המלבשכם שגן עם-
 כו עדנים המעלה עדי זהב על לבושכן: איך נפלו גבורים בתוך
 כז המלחמה יהונתן על-במותיך חלל: צר-לי עליך אחי יהונתן
 נעמת לי מאד נפלאתה אהבתך לי מאהבת נשים: איך
 נפלו גבורים ויאבדו בלי מלחמה:

/המשך בעמוד 25/

א. קרא שופטים, ה', 30 ושמואל ב, א', 24.

(1) שני הכתובים שלפניך מתייחסים למנהג מסוים שהיה קשור במלחמה.

מה היה מנהג זה? בסס את דבריך על שני הכתובים. (3 נקודות)

(2) הביטוי "רחם רחמתיים לראש גבר" (שופטים, ה', 30) מוסיף עוד פרט בנוגע למנהג זה,

שלא נזכר בקטע משמואל.

ציין מהו הפרט, והסבר לאור שופטים, ה', 26-27 את האירוניה בהצגת פרט זה.

(6 נקודות)

ב. בקינת דוד בא לידי ביטוי יחס שונה של דוד כלפי שאול וכלפי יהונתן.

מהו השוני בין היחס של דוד כלפי שאול לבין יחסו כלפי יהונתן? הדגם שוני זה לפי

שמואל ב, א', 24, 26. (5 נקודות)

/המשך בעמוד 26/

נושא בחירה: "חוק וחברה במקרא"

ענה על אחת מהשאלות 17-18.

17. קרא ויקרא, ל"ט, 12-1; וכך את הפתיחה לחוקי חמורבי.

ויקרא, ל"ט, 12-1

א וַיִּדְבֹר ה' אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־כָּל־עַדְת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדוּשִׁים תִּהְיוּ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי ה'. אֱלֹהֵיכֶם:
 ג אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ וְאֶת־שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמְרוּ אֲנִי ה'.
 ד אֱלֹהֵיכֶם: אַל־תִּפְּנּוּ אֶל־הָאֱלִילִים וְאֱלֹהֵי מִסְכָּה לֹא תַעֲשׂוּ
 ה לָכֶם אֲנִי ה'. אֱלֹהֵיכֶם: וְכִי תִזְבְּחוּ זִבְחַ שְׁלָמִים ל'. ה'.
 ו לְרֹעֲנֵכֶם תִּזְבַּחְהוּ: בְּיוֹם זִבְחֵכֶם יֹאכַל וּמְמוּחֶרֶת וְהַגֹּתֶר עֵדֶךָ
 ז יוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּאֵשׁ יִשְׂרָף: וְאִם הָאֵכֶל יֹאכַל בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי
 ח פְּגוּל הוּא לֹא יִרְעָה: וְאִכְלִיו עֲוֹנוֹ יִשָּׂא כִּי־אֵת קָדֹשׁ ה'.
 ט חֲלָל וּנְבֻדָּתָהּ הַנֶּפֶשׁ הַזֹּאת מֵעַמִּי: וּבְקִצְרֵכֶם אֶת־קִצִּיר
 י אֲרֻצְכֶם לֹא תִכְלֶה פֶּאת שַׂדֶּךָ לְקִצֹר וּלְקִט קִצִּירְךָ לֹא תִלְקֹט:
 יא וּכְרֵמְךָ לֹא תַעֲלֵל וּפְרֹט כְּרֵמְךָ לֹא תִלְקֹט לְעֵנִי וּלְגֹד תַעֲזֹב
 יב אֹתָם אֲנִי ה'. אֱלֹהֵיכֶם: לֹא תִגְנְבוּ וְלֹא־תִכְחֲשׂוּ וְלֹא־תִשְׁקְרוּ
 יג אִישׁ בְּעַמִּיתוֹ: וְלֹא־תִשְׁבְּעוּ בְּשֵׁמִי לְשַׁקֵּר וְחָלַלְתָּ אֶת־שֵׁם
 יד אֱלֹהֶיךָ אֲנִי ה'.

פתיחה לחוקי חמורבי

10. בעת ההיא, קראו לי אנו ואנלל בשמי הנסיך הנאמן וירא האלים,

11. למען הודע צדק בקרב הארץ,

12. למען פלות עושה־רעה ורשע,

13. למען לא יעשק הסוֹק את החלש,

102. אמת וצדק שמתי לחק בארץ,

103. הרפיתי טובה לבני אנוש.

- א. (1) מהו מקור החוק לפי כל אחד מהקטעים שלפניך? בסס את דבריך על הכתוב.
(4 נקודות)
- (2) לפי ויקרא, י"ט, 1-2 והפתיחה לחוקי חמורבי, במה שונה המטרה של החוקים בכל אחד מהמקורות? (4 נקודות)
- ב. החוקים בויקרא, י"ט, 9-11 והפתיחה לחוקי חמורבי מבטאים רעיון משותף. הסבר רעיון זה, ובסס אותו על שני הכתובים. (6 נקודות)

/המשך בעמוד 28/

18. קרא שמות, כ"ג, 10-11; דברים, ט"ו, 6-1.

שמות, כ"ג, 10-11

וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע אֶת-אֲדָמְךָ
 וְאָסַפְתָּ אֹתָהּ בַּיּוֹמָהּ: וְהִשְׁבִּיעַתָּ תְּשֻׁמְתָּהּ וְנִטְשָׁתָהּ וְאָכְלוּ
 אֲבוֹנֵי עַמְּךָ וְיִתְרֵם תֹּאכְלוּ חֵיטְ הַשָּׂדֶה כִּן-תַּעֲשֶׂה לְכַרְמְךָ
 לְיוֹתֶךָ:

דברים, ט"ו, 6-1

מִקֵּץ שִׁבְעֵי שָׁנִים תַּעֲשֶׂה שְׁמֹטָה:
 וְזֶה דְבַר הַשְּׁמֹטָה שְׁמוֹט כָּל-בְּעַל מִשָּׁה יָדוּ אִשְׁרֵי יִשְׂרָאֵל בְּרַעְיוֹ
 לֹא-יִגֹּשׁ אֶת-רַעְיוֹ וְאֶת-אֲחִיו כִּי-קָרָא שְׁמֹטָה לָהּ: אֶת-
 הַנְּכָרִי תִגֹּשׁ וְאִשְׁרֵי לֶךְ אֶת-אֲחִיךָ תִשְׁמַט יָדְךָ: אִפֹּס
 כִּי לֹא יִהְיֶה-כֵּךָ אֲבוֹנִין כִּי-בָרֶךְ יִבְרַכְךָ ה' בְּאֲדָמְךָ אֲשֶׁר ה'
 אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן-לְךָ נַחְלָה לְרִשְׁתָּהּ: רַק אִם-שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל
 ה' אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת-כָּל-הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר
 אֲנֹכִי מְצַוֶּה הַיּוֹם: כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ בְּרַכְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבַּר-לְךָ
 וְהִעֲבַטְתָּ גוֹיִם רַבִּים וְאֵתָהּ לֹא תַעֲבֹט וּמִשְׁלַח בְּגוֹיִם רַבִּים
 וּבֶן לֹא יִמְשְׁלוּ:

א. (1) יש הטוענים כי הצורך בשמיטת הכספים נובע מהמצב שנוצר בעקבות שמיטת הקרקעות.

הסבר טענה זו. (5 נקודות)

(2) לחוקי השמיטה בשני הקטעים יש מטרה משותפת – מהי? בסס את דבריך על ראייה אחת מכל קטע (סה"כ – שתי ראיות). (5 נקודות)

ב. קרא דברים, ט"ו, 6-1.

כיצד המחוקק משכנע את המלווה לקיים את מצוות שמיטת הכספים? הבא מן הקטע שתי דוגמאות לשכנוע, והסבר אותן.

(4 נקודות)

נושא בחירה: "המאבק לחברה מוסרית – ערך מרכזי בנבואה"

ענה על אחת מהשאלות 19-20.

19. קרא עמוס, ד', 1-3; ו', 1-7.

עמוס, ד', 1-3

א שִׁמְעוּ הַדְּבָר הַזֶּה
 ב פְּרוֹת הַבָּשָׂן אֲשֶׁר בְּהַר שְׁמֵרוֹן הָעֵשְׂקוֹת דְּלִים הָרֵעִצּוֹת
 ג אֲבִיוֹנִים הָאֲמֹרוֹת לְאֲדֹנֵיהֶם הִבִּיֵּא וְנִשְׁתָּה: נִשְׁפַּע אֲדֹנֵי
 ד הַיָּהּ בְּקִדְשׁוֹ כִּי הִנֵּה יָמִים בָּאִים עֲלֵיכֶם וְנִשְׂא אֶתְכֶם
 ה בְּעֲנֹת וְאֲחֵרִיתְכֶן בְּסִירֹת דֹּגָה: וּפְרָצִים תִּצְאֲנָה אִשָּׁה נֶגְדָה
 ו וְהִשְׁלַכְתֶּנָּה הַהַרְמוֹנָה נְאֻם־ה':

עמוס, ו', 1-7

א הוּי הַשְּׂאֲנַנִּים בְּצִיּוֹן וְהַבְּטָחִים
 ב בְּהַר שְׁמֵרוֹן נִקְבִי רֵאשִׁית הַגּוֹיִם וּבָאוּ לָהֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל:
 ג עֲבְדוּ כְלִנְיָה וּרְאוּ וּלְכוּ מִשֶּׁם חֶמֶת רַבָּה וּרְדוּ גַת־פְּלִשְׁתִּים
 ד הַטּוֹבִים מִן־הַמְּמַלְכוֹת הָאֵלֶּה אִם־רַב גְּבוּלָם מִגְּבוּלְכֶם:
 ה הַמְּנַדִּים לַיּוֹם רַע וְתִגְשׁוּן שַׁבַּת חֶמֶס: הַשּׁוֹכְבִים עַל־מִטּוֹת
 ו שֶׁן וְסֹרְחִים עַל־עֲרֻשׁוֹתֵם וְאֹכְלִים כָּרִים מִצֶּאֱן וְעִגְלִים מִתּוֹךְ
 ז מִרְבֵּק: הַפְּרָטִים עַל־פִּי הַנֶּבֶל כְּדוֹיֵד חֲשָׁבוּ לָהֶם כְּלֵי־שִׁיר:
 ח הַשְּׂתִים בְּמִזְרְקֵי יַיִן וְרֵאשִׁית שְׂמָנִים יִמְשְׁחוּ וְלֹא נָחְלוּ עַל־
 ט שִׁבְר יוֹסֵף: לָכֵן עַתָּה יִגְלוּ בְּרֵאשִׁי גִלִּים וְסָר מִרְיַח סְרוּחִים:

עמוס קובע שחברה שערכי המוסר שלה פגומים, אין לה זכות קיום.

- א. בכל אחד מן הקטעים שלפניך עמוס מאשים את עשירי העם בהתנהגות מגונה. הבא ראייה אחת מהקטע בעמוס, ד' ושתנ ראיית מהקטע בעמוס, ו' להתנהגות מגונה של העשירים (סה"כ – שלוש ראיית). (7 נקודות)
- ב. שני הקטעים מלמדים שהחוטאים ייענשו על פי העיקרון של "מידה כנגד מידה". הדגם את העיקרון של ענישה זו בכל אחד מן הקטעים. (7 נקודות)

/המשך בעמוד 30/

אָמַר ה' עֲבֹאת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הֵיטִיבוּ דְרֹכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם
 וְאִשְׁכַּנְתֶּם אֶתְכֶם בְּמִקּוֹם הַזֶּה: אֶל־תִּבְטְחוּ לָכֵם אֱלֹהֵי־דִבְרֵי
 הַשִּׁקָּר לֵאמֹר הֵיכַל ה' הֵיכַל ה' הֵיכַל ה': הַמָּה: כִּי אִם־
 הֵיטִיב תִּיטִיבוּ אֶת־דְרֹכֵיכֶם וְאֶת־מַעַלְלֵיכֶם אִם־עָשׂוּ תַעֲשׂוּ
 מִשְׁפָּט בֵּין אִישׁ וּבֵין רֵעֵהוּ: גֵּר יָתוֹם וְאַלְמָנָה לֹא תַעֲשֹׁקוּ וְדָם
 נָקִי אֶל־תִּשְׁפְּכוּ בְּמִקּוֹם הַזֶּה וְאֶחָדִי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לֹא תִלְכוּ
 לְדַע לָכֵם: וּשְׁכַנְתִּי אֶתְכֶם בְּמִקּוֹם הַזֶּה בְּאַרְץ אֲשֶׁר נָתַתִּי
 לְאֲבוֹתֵיכֶם לְמִן־עוֹלָם וְעַד־עוֹלָם: הִנֵּה אֲתֶם בְּטָחִים לָכֵם
 עַל־דִּבְרֵי הַשִּׁקָּר לְבַלְתִּי הוֹעִיל: הַגִּבֹּב וְרֵעַח וְנֹאף וְהַשְּׁבַע
 לַשִּׁקָּר וְקִטְרֹד לְבַעַל וְהַלֵּךְ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־
 יִדְעֶתֶם: וּבֹאתֶם וְעַמְדַתֶם לִפְנֵי בַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמִי
 עָלָיו וְאִמַּדְתֶּם נַצְלֵנוּ לְמַעַן עֲשׂוֹת אֵת כָּל־הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה:
 אִי הַמַּעֲרַת פְּרִצִים הִי־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו
 בְּעֵינֵיכֶם גַּם אֲנִכִי הִנֵּה רֹאֵתִי נֹאם־ה': כִּי לִכְנִי־נָא אֶל־
 מְקוֹמִי אֲשֶׁר בְּשִׁילוֹ אֲשֶׁר שְׁכַנְתִּי שְׁמִי שֶׁם בְּרֵאשׁוֹנָה וְרֹאֵן
 אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי לוֹ מִפְּנֵי דַעַת עַמִּי יִשְׂרָאֵל: וְעַתָּה יַעַן
 עֲשׂוֹתְכֶם אֶת־כָּל־הַמַּעֲשִׂים הָאֵלֶּה נֹאם־ה' וְאִדְבַד אֲלִיכֶם
 הַשֶּׁפֶס וְדַבָּר וְלֹא שִׁמְעַתֶם וְאִקְרָא אֶתְכֶם וְלֹא עֲנִיתֶם:
 וְעָשִׂיתִי לְבַיִת וְאֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו אֲשֶׁר אֲתֶם בְּטָחִים בּוֹ
 וּלְמִקּוֹם אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָכֵם וּלְאֲבוֹתֵיכֶם כִּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְשָׁלוֹ:
 וְהִשְׁלַכְתִּי אֶתְכֶם מֵעַל פְּנֵי כִּאֲשֶׁר הִשְׁלַכְתִּי אֶת־כָּל־אֲחֵיכֶם
 אֵת כָּל־זֹדֵעַ אֶפְרָיִם:

(שים לב: קטע נוסף וסעיפי השאלה בעמוד הבא.)

כה

כא

אמר ה' עבאות אלהי ישראל עלותיכם ספו על-זבחיכם
 ואכלו בשר: כי לא-דברתי את-אבותיכם ולא צויתים ביום
 הוציא אותם מארץ מצרים על-דברי עולה וזבח: כי אסר
 את-הדבר הזה צויתי אותם לאמר שמעו בקולי והייתי לכם
 לאלהים ואתם תהיו-לי לעם והלכתם בכל-הדרך אשר
 אצוה אתכם למען ייטב לכם: ולא שמעו ולא-הנזו את-
 אונם וילכו במעצות בשררות לבם הרע ויהיו לאוורור ולא
 לפנים:

א. בשני הקטעים שלפניך הנביא מאשים את העם שאינן שונוע בקול ה'.

(1) הסבר, על פי כל אחד מן הקטעים, מהי התנהגות הענו שעליה הנביא מבסס את

ההאשמה הזאת. (4 נקודות)

(2) על פי פסוקים 13-15, ציין שתי תוצאות של אי-שמיעה בקול ה'. בסס את דבריך

על הכתוב. (5 נקודות)

ב. קרא ירמיה, ז', 3-15.

האם: הפורענות שירמיהו מנבא בקטע זה היא גזרה מוחלטת או גזרה שאפשר לבטלה?

נמק את תשובתך בעזרת ראיה אחת מן הכתוב. (5 נקודות)

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
 אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך